

SITUATIONSRAPPORT: HVAD SKER DER I HOLLAND?

AF BIRGITTE JENSEN

Siden midten af 1970'erne har Holland været kendt for sin tolerante politik mht. coffeeshops som et nyttigt redskab til at kontrollere stofbrug og dæmme op for organiseret kriminalitet i forbindelse med stofhandel. Imidlertid er denne politik, der tillader brug af 'bløde stoffer' på coffeeshops, også en politik, der officielt tolererer aktiviteter, der teknisk set er illegale: I princippet er det ulovligt for coffeeshops-ejere at købe marihuana til deres forretning, og eftersom det også er forbudt at dyrke og høste kommercielle mængder af marihuana, kan man undre sig over, hvor cannabissen så kommer fra? Det er kun lovligt at have 5 planter i sin have, så det, der skal produceres for at dække efterspørgslen på coffeshops, foregår hos et stort, men ukendt antal illegale dyrkere, som omsætter for en formue. Situationen betegnes som en gråzone: 'Legal front door, illegal back door'.

Nye, stramme regler

Efter flere års tilløb strammer den hollandske regering nu bl.a. kriterierne for coffeeshops : Coffeeshops skal være private klubber, hvor der kun må sælges til medlemmer, der bliver udstyret med et såkaldt 'hash-pas'. Medlem kan man kun blive, hvis man er hollandsk statsborger og over 18 år. Der sættes (lokale) grænser for, hvor mange medlemmer der højst må være, og coffeeshops skal ligge mindst 350 meter fra skoler.

I en pressemeddelelse fra det hollandske justitsministerium den 15. december 2011 hedder det:

'Stramningen af politikken betyder, at coffeeshops bliver mindre og mere håndterbare, og at den hollandske narkotikapolitik vil blive mindre attraktiv for udlændinge.' Rationalet bag regeringens holdning er, at jo større coffeshop-industrien er, jo mere sandsynligt er det, at den organiserede kriminalitet tager over. Derfor ønsker man mindre coffeeshops, der kun sælger til lokale kunder.

De nye regler skulle være trådt i kraft pr. 1. januar 2012, men modstand fik i november 2011 justitsminister Ivo Opstelten til at erklære, at systemet ikke vil blive fuldt indført på landsplan før 2013. Samtidigt annoncerede Opstelten, at ordningen med medlemskab vil blive afprøvet som pilotprojekt i tre sydlige byer fra 1. maj 2012.

Flere medier peger på, at hele diskussionen om coffeeshops og 'gråzone-filosofien' tog fart i 2006, da byen Maastricht besluttede at forbyde turister adgang til de lokale coffeeshops, og en coffeshop-ejer efterfølgende blev tvunget til at lukke, fordi to ikke-hollændere befandt sig i hans lokaler. Den højeste retsinstans i Holland henvendte sig til EU for at sikre, at forbuddet ikke var i strid med EU-lovgivning. I juli 2011 svarede Yves Bot, advokat for EU, at Holland var i sin ret til at forbyde turister på coffeeshops, da han anså det for at være et nødvendigt skridt for at 'beskytte offentlig orden' og 'reducere gener forårsaget af stof-turisme'. Desuden mente Bot, at forbuddet ville bidrage til de europæiske bestræbelser på at bekæmpe illegal stofhandel.

Den hollandske regerings begrundelse for at intensivere kampen mod organiseret narkotikakriminalitet og sætte hårdere ind mod professionel dyrkning af og handel med cannabis skyldes ifølge medierne bl.a., at en kommissionsrapport fra 2009 konkluderede, at størstedelen af

den cannabis, der bliver dyrket og brugt i dag, er langt kraftigere (THC-indhold på ca. 18%), end da man introducerede 'gråzone-politikken' i 1970'erne (dengang havde hjemmedyrket cannabis et THC-indhold på ca. 4%). Det har ikke været muligt at spore den omtalte rapport, men på www.government.nl ligger pressemeddelelser fra den hollandske regering, hvori der refereres til 'The report 'Listed drugs' of the expert committee on listing systems for the Opium Act (the Garrettsen committee)'. Pressemeddelelserne fra juni og oktober 2011 handler om, at regeringen ønsker at begrænse brug og produktion af cannabis med et THC-indhold på over 15% ud fra den betragtning, at højpotent cannabis udgør en uacceptabel høj risiko for brugernes helbred. Det er under overvejelse at omklassificere cannabis på listen over stoffer, så cannabis med THC-indhold over 15% bliver klassificeret som et 'hårdt' stof, mens cannabis med lavere THC-indhold fortsat betragtes som et 'blødt' stof.

Modstand

Kritikere fremhæver, at eftersom det hele tiden har været ulovligt at dyrke og forhandle cannabis i større stil, så har de medvirkende i disse foretagender hele tiden per definition været 'organiserede kriminelle' – og legalisering er derfor den eneste måde at få bugt med organiseret kriminalitet på. Modstanderne af stramningerne frygter, at der vil opstå mere gadehandel med stoffer – fx bliver det dermed nemmere for mindreårige at købe stoffer, (som man ikke kan kontrollere kvaliteten af). I og med, at turister ikke længere må frekventere coffeeshops, vil stofhandlen komme til at foregå på gaden, og stofpriserne vil formodentlig gå op. Generelt frygter mange, at Holland vil miste millioner på faldende turistindtægter.

En udtalelse fra sundheds- og justitsministerierne slår dog fast, at: 'Vi tiltrækker andre typer turister end softturister. Denne lov vil gøre en ende på gener og kriminalitet, der er forbundet med coffeeshops og stofhandel.'

Amsterdams borgmester Job Cohen er citeret for følgende udtalelse: 'At stoppe gråzone-politikken er at tage den nemmeste vej. Men folk glemmer, hvorfor vi startede med det i første omgang. Det var for at kunne opdele bløde og hårde stoffer. I Holland er vi stadig bedre til det end alle andre. Vær varsom med ikke at sætte det over styr.'

KILDER:

WWW.GOVERNMENT.NL

WWW.TRIMBOS.NL

WWW.DUTCHAMSTERDAM.NL

WWW.DAILYMAIL.CO.UK

WWW.COUNTERPUNCH.ORG